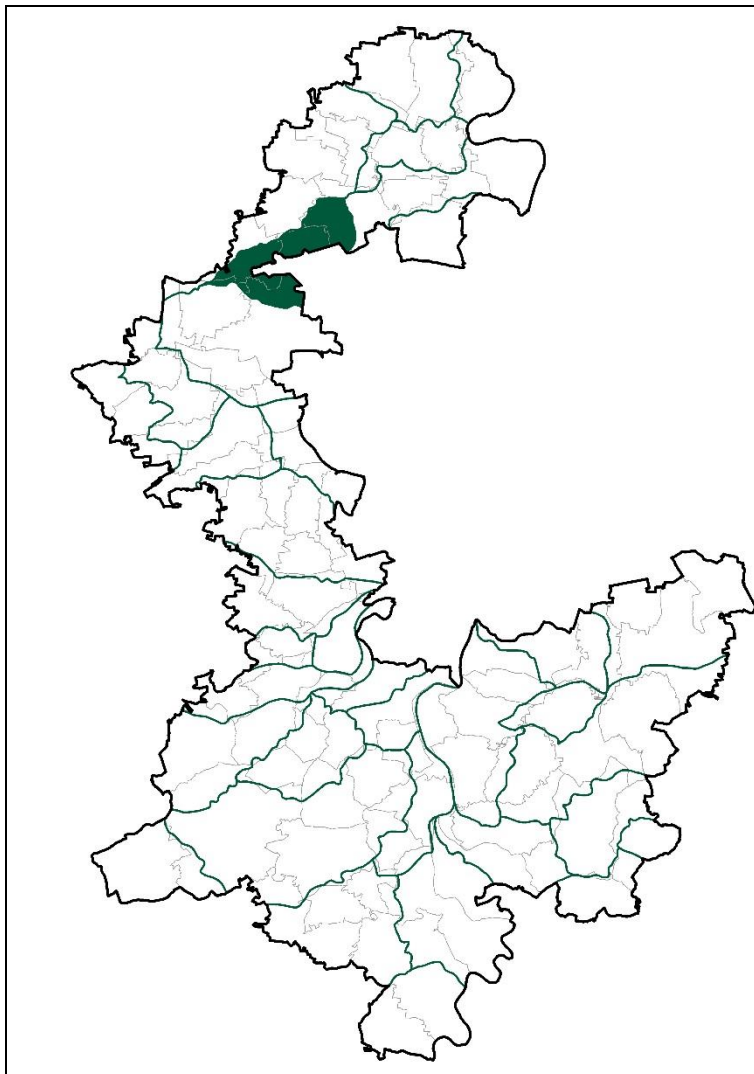

LETIŠTĚ

07

VYMEZENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

Amazon Dobrovíz

Galerie Moda Tuchoměřice

Tuchoměřice – Kněžívka

Dotčené obce:

Jeneč, Dobrovíz, Středokluky, Hostivice, Tuchoměřice, Kněževy

Sousedící krajinné okrsky:

03 – Zákolanský potok, 04 – Podletišť, 08 – Zápraží

Popis vymezení krajinného okrsku:

Krajinný okrsek zahrnuje horní část povodí Únětického potoka, včetně pramenné oblasti Únětického potoka. Jedná se o bezlesou část Kladenské tabule, kde jsou v převážně zemědělsky obhospodařované krajině koncentrovány halové stavby vázané na areál Letiště Praha/Ruzyně, který leží bezprostředně za hranicí SO ORP Černošice. Východní a jižní hranici KO tvoří rozvodnice povodí Únětického potoka, východní hranici pak okraj SO ORP Černošice a rozvodnice k závěrnému profilu na Únětickém potoce pod ulicí Sportovní v Tuchoměřicích.

LETIŠTĚ

07

STÁVAJÍCÍ KVALITY / CHARAKTERISTIKY KRAJINNÉHO OKRSKU

Tuhoměřice – Kněžívka, v pozadí Letiště Praha/Ruzyně

VODNÍ REŽIM

Hranice KO téměř úplně kopírují povodí IV. řádu pramenné oblasti Únětického potoka s uzávěrovým profilem v místě pravostranného přítoku Horoměřického potoka. KO svou hranicí přetíná toto povodí ve dvou místech. První přetnutí povodí se nachází nad uzávěrovým profilem proti proudu toku, kde púlí obec Tuhoměřice. Druhým místem je hranice hl. m. Prahy. Za touto hranicí se nachází velké nepropustné plochy, které nejsou součástí KO, ale mají velký vliv na malý hydrologický cyklus KO. Tyto plochy přispívají při přívalových deštích do recipientu Únětického potoka bez schopnosti území případnou přívalovou srážku infiltrovat. Druhým problémem tohoto území je zvýšená tepelná radiace, která vytváří tepelný ostrov, který může spolu s tepelným ostrovem Prahy odvádět dešťové srážky mimo území KO. Studánka Ouvalka v Kněževsi je prameništěm Únětického potoka. Toto hydrologicky významné místo by stálo za to revitalizovat tak, aby se k vodnímu prvku mohli dostat lidé. Tento prvek by měl být lépe zapojen do středu obce. Na pramennou oblast navazuje Kněževský rybník, pod kterým je napojena otevřená kanalizační stoka ČOV Letiště Praha/Ruzyně. Na jihozápadě KO přetíná dálnice D6, která na exitu č. 7 (Jeneč, Hostouň) vytváří nepřírozenou hlubokou bezodtokou depresi, která je řešena pomocí DUN. Toto území je vhodné monitorovat v případě přívalových deštů v souvislosti se zanášením propustků a kapacity DUN. Na území KO se nalézají další geomorfologické deprese, které mohou, v případě změny jejich využívání, významně ovlivnit schopnost krajiny zvýšit retenci vody. Krajina je intenzivně zemědělsky obhospodařovaná. Z hlediska hydrologického režimu by byla vhodná větší segmentace krajiny. V krajině je znát nárůst skladových nepropustných ploch, které mají sice často řešeny své zasakování, nicméně krajinu ohřívají prostřednictvím radiace, a tak hydrologicky sekundárně ovlivňují jak KO, tak i sousední KO. Oblast má díky způsobu využívání pozemků nízkou schopnost infiltrace, se kterou souvisí i schopnost maximální možné retence, která je za současného způsobu využívání pozemků prakticky zanedbatelná.

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

Nezastavěná území KO jsou využívána k zemědělské velkovýrobě na velkých blocích orné půdy.

OSÍDLENÍ A URBANIZAČNÍ PROCESY

V území krajinného okrsku Letiště převládají provozní součásti Letiště Praha/Ruzyně. Nacházejí se zde obce Kněževs, Tuhoměřice-Kněžívka a části Dobrovíz a Hostivice s výrobními, komerčními a skladovými halami. Obytná funkce je omezena prakticky jen na část Tuhoměřice-Kněžívka, přičemž Tuhoměřice lze považovat za obec s potenciálně širší obslužnou funkcí. Umístování areálů výroby a logistiky a rozmísťování halových objektů v nich bylo nekoordinované a představuje výraznou závalu v krajině z hledisek vizuální kvality prostředí. Územní plány dále rozvíjejí rozsáhlé plochy pro výrobu a skladování ve všech obcích a počítají s rozšířením ploch letiště v souvislosti s výstavbou nové dráhy pro vzlety a přistávání letadel. Kněževs předpokládá rozvoj rezidenčních funkcí západně od historického jádra. Při naplnění záměrů územních plánů by narostla plocha zastavěných území v krajinném okrsku Letiště na 204 % stavu roku 2016, tedy na více než dvojnásobek. Celkem by tak 34 % plochy území krajinného okrsku bylo zastavěno.

LETIŠTĚ

07

REKREACE V KRAJINĚ

Rekreace v krajině se na území KO prakticky nenachází, KO neposkytuje rekreačním aktivitám fyzické podmínky. Svěbytnou rekreační aktivitou je pozorování leteckého provozu.

PROSTUPNOST A CESTNÍ SÍŤ

Krajina KO je téměř neprostupná, nepřekonatelnou bariérou je areál letiště Praha/Ruzyně.

EKOLOGICKÁ STABILITA A MIGRAČNÍ PROSTUPNOST

Krajina KO je ekologicky labilní, prakticky prostá ekologicky stabilních prvků (vyjma vodní plochy a souvisejících nelesních porostů pod Kněževsí, kde se ovšem jedná o slepou linku, která nemá na ekologickou stabilitu KO vliv).

ZÁMĚRY SE ZÁSADNÍM POTENCIÁLNĚ NEGATIVNÍM VLIVEM NA KRAJINY

➔ A.5 VÝKRES ZÁMĚRŮ | ZÁMĚRY S VLIVEM NA KRAJINU

Paralelní dráha pro vzlety a přistávání
 Prodloužení hlavní dráhy Letiště Praha/Ruzyně
 Rychlodráha Praha – letiště – Kladno

KRAJINNÉ HODNOTY A POTENCIÁLY KRAJINNÉHO OKRSKU

- ➔ A.2a VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | PŘÍRODNÍ A KRAJINNÉ HODNOTY
- ➔ A.2b VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | ÚSES A KOSTRA EKOLOGICKÉ STABILITY
- ➔ A.2c VÝKRES HODNOT A KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ | KULTURNÍ HODNOTY

Přírodní památka Kněžívka
 VKP Alej Středokluky
 Historické jádro Kněževsi a Kněžívky
 Kaple sv. Václava v Kněževsi
 Zvonička v Kněževsi
 Výklenková kaplička východně od Dobrovíze
 Klášter komunity Chemin Neuf v Tuchoměřicích
 Klášterní kostel sv. Víta v Tuchoměřicích
 Křížek u kláštera v Tuchoměřicích
 Vyhlídkové plošiny na plochy pro vzlety a přistávání letadel: Kněževs, Hostivice
 Potenciál rozvoje rekreace v okolí letiště

LETIŠTĚ

07

ZÁVADY A PROBLÉMY KRAJINNÉHO OKRSKU

VODNÍ REŽIM V KRAJINĚ

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Minimální retenční schopnost krajiny, daná zejména vysokou mírou urbanizace, vysokým podílem zpevněných ploch a intenzivní orbou ve volně otevřené krajině

Prakticky úplná absence lesů i dalších ekologicky stabilnějších krajinných prvků

Přehřívání krajiny a související ovlivňování mikroklimatu širokého okolí

Riziko přívalových povodní a poškození kvality povrchových vod splachy z letiště

Dálnice D6 vytvářející bezodtokou oblast u Jenče

Nízká vodnatost Dobrovízského i Zákolanského potoka

Nepřístupná studánka Oувalka

Znečištění (např. zasolení) Únětického potoka z letiště

Splachy vody a bahnotok ze svažitých polí západně od Kněžívky do zástavby Kněžívky

HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Nadměrná velikost půdních bloků a s ní související ohrožení půdy vodní a větrnou erozí a posilování efektu tepelného ostrova letiště

URBANIZAČNÍ PROCESY (OSÍDLENÍ / KRAJINNÝ RÁZ)

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Nekoordinovaný rozvoj servisního zázemí Letiště Praha/Ruzyně (logistika, parkování, obchodní centra), zejména pak ve správním území Kněževsi, Tuchoměřic a Dobrovíže

Narušení krajinného rázu a rázu Vesnické památkové rezervace Dobrovíz logistickým areál Amazon v Dobrovízi

Skladovací haly v Tuchoměřicích-Kněžívce (u špýcharu) umístěné na exponovaném krajinném horizontu

PROSTUPNOST KRAJINY PRO ČLOVĚKA A CESTNÍ SÍŤ

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Zcela absentující pěší prostupnost krajiny zejména ve směru (Praha) – Kněževs – Středokluky, Kněževs – Dobrovíz, a Kněževs – Hostivice – (Praha). Mimo silnice

Absence pěší a cyklistické prostupnosti po obvodu areálu Letiště Praha/Ruzyně

Neprostopná bariéra areálu letiště Praha/Ruzyně

Neprostopná bariéra dálnic D6 a D7

Ekologická stabilita / migrační prostupnost / ÚSES

➔ A.6b PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY ÚSES I

➔ A.6c PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY ÚSES II

Zdvojení vedení LBK JV od Tuchoměřic

Přerušení LBK zástavbou a komunikací k provozovně galerie Moda v Tuchoměřicích

Přerušení LBK tělesem dálnice D6

Přerušení lokálního ÚSES zástavbou na jihu Kněževsi

Přerušené vymezení LBK západně od areálu letiště

Nedostatečná rozloha LBK severně od Jenče

Přerušené vymezení LBK severně od Jenče

KO letiště vytváří oko nízké hustoty prvků ÚSES v krajině

Celá větev lokálního ÚSES západně od Kněževsi vymezená na orné půdě (nefunkční)

LETIŠTĚ

07

OHROŽENÍ KRAJINNÉHO OKRSKU

➔ A.6a PROBLÉMOVÝ VÝKRES | PROBLÉMY A OHROŽENÍ

Přehřívání a vysoušení krajiny kolem letiště

Další nekoordinovaný rozvoj logistických a komerčních areálů kolem letiště

Potírání identity a hodnot vesnic nekoordinovanou výstavbou logistických a komerčních areálů

LETIŠTĚ

07

VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

Prostorově jasně vymezené malebné vesnice v parkově upravené rekreační krajině kolem letiště.

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (CÍLOVÉ KVALITY) KRAJINNÉHO OKRSKU

Plošina na hranici Tuchoměřic a hl. m. Prahy při Exitu 2 rozvíjená jako kultivovaná rekreační krajina s úzkými pěšími vazbami na Tuchoměřice, Kněževy a Přední Kopaninu, vysokou retencí dešťových vod a nízkou tendencí k přehřívání povrchů. Tuchoměřice a Kněževy rozvíjené s respektem k zachovalým urbanistickým hodnotám v úzké vazbě na provoz letiště (koordinovaný rozvoj kultivovaných stravovacích a ubytovacích zařízení a dalších doprovodných služeb k letišti atp.). Otevřená krajina na jih a západ KO k Dobrovízi, Hostivicím a Středoklukům charakteru otevřené parkové krajiny snižující negativní vlivy zařízení letiště na okolí.

RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ VEDOUcí K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

OBECNÁ DOPORUČENÍ K DOSAŽENÍ CÍLOVÉ VIZE KRAJINNÉHO OKRSKU

Zajistit prostupnost pro pěší a cyklistickou dopravu a migraci volně žijících druhů okolo letiště, a to jak na stávajících, tak na plánovaných stavbách dopravní infrastruktury (D6, D7, Pražský okruh, železniční tratě).

Přetvářet dnes nehostinnou zemědělskou krajinu na přívětivou rekreační parkovou krajinu.

V Tuchoměřicích a Kněževsi vytvářet podmínky pro rozvoj polyfunkčního využití jejich historických jader.

Řešit retenci srážkových vod z plochy letiště a z ploch logistických, skladových a komerčních areálů v místě spadu a využívat ji k závlaze a ochlazení krajiny v okolí letiště.

Při jakýchkoli změnách v území vždy volit řešení snižující radiační zátěž krajiny ze zpevněných ploch a zemědělsky obhospodařovaných ploch, tj. typicky výsadba stromů, použití povrchových materiálů s vysokým albedem (co nejsvětlejší až bílé povrchy), zadržovat srážkové vody v místě, aby ochlazovaly okolní přehřívající povrchy atp.

UPOZORNĚNÍ NA VÝSKYT PRIORITYNÍCH OPATŘENÍ ČI ÚPRAV

Realizace pěších propojení Letiště Praha/Ruzyně – Tuchoměřice a Letiště Praha/Ruzyně – Středokluky.
Rozčlenění velkých půdních bloků, realizace prvků lokálního ÚSES.